

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

TELEFON: CORTLANDT 2878
NO. 122. — ŠTEV. 122.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.
NEW YORK, THURSDAY, MAY 24, 1928. — ČETRTEK, 24. MAJA 1928.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2878
VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Nadaljne rudniške nesreče.

SILNA EKSPLOZIJA UNIČILA PREMOGOVNIK V KENTUCKY

Kentuck rov je bil uničen od eksplozije. — Petnajst mož pogrešajo. — 60 mož se je rešilo, ko se je porušil Black Diamond rov dvanaest milij iztočno od Harlana. — Upanje za zasute v Mather je izginilo.

HARLAN, Ky., 23. maja. — Petnajst mož je bilo pogrešanih včeraj zvečer po eksploziji v rovu št. 30 Black Mountain Coal Corporation v Kenvir, Ky. v bližini tukajšnjega kraja. Eksplozija se je zavrsila, ko so menjavali šifte male pred sedmo uro včeraj zvečer.

Informacije, ki so dosegale, javljajo, da je bilo nekako 75 premogarjev zajetih, a vsi so ušli, z izjemo petnajstih. Noben izmed mož, ki so prišli iz rova, ni bil poškodovan. Domneva se, da bo mogoče rešiti zasute žrtve še tekom noči. Vzrok eksplozije ni bil še ugotovljen.

MATHER, Pa., 23. maja. — Strah, da bo zatevala smrt vse premogarje, z izjemo majhne peščice, ki so bili zakopani v Mather rovu vsled eksplozije, je bil deloma utemeljen včeraj zvečer, ko je naraslo število znanih mrtvih na dva in devetdeset.

Upanja, ki so se dvignila s srečno rešitvijo enega samega premogarja, so izginila, ko so potekale ure in so spravljale reševalne skupine na dan letnikev. Pozno včeraj zvečer je bilo še vedno 105 mož pogrešanih.

Iz rova, uničenega od eksplozije, je prišel včeraj zjutraj Frank Krubik, skoro blazen od veselja, da so dospeli reševalci pravočasno do njega.

Ko so potekale ure ter niso našli nobenega nadaljnega, so bili reševalci prepričani, da je on zadnji od onih, ki so zapustili rov živi.

Dejstvo, da je Krubik sedel, da se odpočije in da ni mogel zopet vstati, mu je najbrž rešilo življenje, — so izjavili včeraj zvečer varnostni izvedenci, ki so govorili s premogarjem.

BLUEFIELD, W. Va., 23. maja. — Trupla triajstih premogarjev so spravili danes iz rova št. 1 Yukon-Pocahontas Coal Company v Yukon, McDowell okraj. Stiri nadaljne premogarje se še vedno pogreša. V imenovanem rovu se je pripetila včeraj zvečer težka eksplozija, najbrž vsled unetja rovskih plinov.

ELKA, Nevada, 23. maja. — Štirje rudarji so bili včeraj ubiti v nekem starem rovu Consolidated Copper Mines v sosednjem Kimberley, ko je padel v globini 650 čevljev star materijal, ki je že več let zapiral rov, na rudarje ter jih zasul.

Smrtni padec poštnega pilota.

RICHMOND, Va., 23. maja. — Iz mogle je planil včeraj zjutraj v severo-istočno smer leteči aeroplanski pilot, J. Morrissey iz Aurora, Illinois, je bil mrtav na mestu.

Jerica bo zapustila Avstrijo.

DUNAJ, Avstrija, 23. maja. — Marija Jerica, znana sopranistinja Metropolitan Opere v New Yorku, ki je objavila predvčerjajnem svoj sklep, da bo takoj prekinila vse svoje dolgoletne stike z dunajsko državnou opero, je izjavila včeraj, da je zadnjikrat pelal v Avstriji. Če bo sploh nastopila v novi operi Straussa, "Egipčanska Helena," se bo zgodilo to v New Yorku. V opernih krogih se vprizarjuje, da bo mogoče poškuste, da se jo odvrne nejanega sklepa. Ona pa izjavila povsem določeno, da ne bo nikdar več nastopila na održavane opere, pač pa v Parizu.

Konec stavke pristaniških delavcev.

BUENOS AIRES, Argentina, 23. maja. — Stavka tukajšnjih pristaniških delavcev je bila končana danes ob polnoči in vsi delaveci so privolili v zopetno otvorjenje dela. Položaj, ki je izgledal že zelo preteč, je bil s tem rešen.

V Rosario pa so sklenili stavkarji, ostati na stavki še nadaljnih 24 ur. Ob skupini sta istočasno proglašili stavko.

Odpavljenje smrtno kazni v Čehoslovaški.

NOVOMESTO, Čehoslovaška, 23. maja. — Justični minister Mayer Harting je izjavil včeraj v nekem pogovoru z zastopniki časopisa, "Egipčanska Helena," se bo zgodilo to v New Yorku. V opernih krogih se vprizarjuje, da bo mogoče poškuste, da se jo odvrne nejanega sklepa. Ona pa izjavila povsem določeno, da ne bo nikdar več nastopila na održavane opere, pač pa v Parizu.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA," NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNÍK V ZDRŽAVAH.

ŽRTVE SUHAŠKE POSTAVE

Suhajska vojna ima največ svojih žrtev v takozvanih "suhih" južnih državah. — Kentucky načeluje seznamu. — Uboji v tej državi so 25krat tako številni kot pa v New Yorku.

WASHINGTON, D. C., 23. maja. — Devet deset prohibicijskih agentov, ki so bili ubiti od butlegarjev in prevažalcev žganja, je izgubilo svoja življenja, — ne v takozvanih zločinskih središčih velemest, kot sta New York in Chicago, temveč v takozvanih suhih državah juga in zapada.

SITUACIJA NA KITAJSKEM

Bitka za posest Pekinga na Kitajskem bo mogoče preprečena, ker se namerava Čang Tsolin baje umakniti v Mandžurijo. — Južne armade prodriajo neprestano.

TOKIO, Japonska, 23. maja. — Soglasno z zadnjimi, nepotrdjenimi poročili ima baje voditelj severnih kitajskih čet, maršal Čang Tsolin, sedaj vendar namen umakniti se s svojimi četami pred silami južnih v Mandžurijo, vsled česar je dan na možnost, da ne bo prišlo do bojev. — Že pogaja baje glede tega z japonsko vlado.

PEKING, Kitajska, 22. maja. — V Wangtu, 110 milij južno od Pekinga, se bliža baje bitka med severnimi in južnimi četami, kot se ne, če bi bili vključeni tudi državni in krajevni uradniki.

Poročila iz Tsinanu v Šantungu pravijo, da so bili po konferenci z nacionalističnimi oblastmi Japoneci pripravljeni izročiti kitajski krajevni policiji vse jetnike in mušnico, katero so vzeli v Tsinanu.

ŠANGHAJ, Kitajska, 23. maja. — Kitajska nacionalistična armada pod generalom Čang-Kai-Šekom je prekorčila Rmeno reko ter prodrije neprestano proti Pekingu, kot so sporočili japonski letalci.

Druga poročila so javila, da je prisila nacionalistična vlada v Nankingu do sklepa, da je japonsko stališče v zvezi z dogodki v Tsinanu spravljivo. Vsled tega se pričakuje skorajšnje uravnotev. To bi prepustilo Japonecem, vsač začasno trajanje sedanje državljanke vojne kontrole nad province Šantung in Železnicami ter onemogočilo armadam nacionalistov koračati skozi Šantung ozemlje.

Vlada Kantonu je prepovedala proti-japonske demonstracije ter podala izjavo, da je treba zavarovati Japonce in druge inozemce.

MOSKVA, Rusija, 23. maja. — Stališče sovjетov napram intervenciji Japanske na Kitajskem je "močno negativno", kot je izjavil zunanjki komisar Čicerin v nekem časopisku pogovoru.

— Ni moremo odobravati intervencije, posebno ne na Kitajskem, — je izjavil Čicerin. — Sovjetska vlada si želi prijateljskih odnosov s Kitajsko.

Rekel je nadalje, da so Anglija, Francija in Združene države odobrile zasedenje Tsinana in da je storila isto tudi Liga narodov s svojim molkom. Sovjeti pa ne morejo zavzeti takega stališča.

WASHINGTON, D. C., 23. maja. — Združene države so pozvale nacionalistično vlado, naj prime in usmrtri morilca dr. Walter Seymourja, ameriškega misjonarja, ki je bil dne 16. aprila ustreljen v Tsinanu od nekega kitajsko-veščega vojaka.

POSLANIK MORROW BO ODPOTOVAL

Morrow, ameriški poslanik v Mehiki, bo odpotoval v soboto domov. Mexico City razmišlja o učinkih njegovega odpotovanja. — Ostal bo v U. S. nekako en mesec.

MEXICO CITY, Mehika, 23. Dwight W. Morrow, poslanik Združenih držav v Mehiki, je objavil včeraj, da bo odšel v soboto proti Združenim državam s celo svojo družino.

Ta objava je povzročila takoj dosti špekulacije glede učinka, ki ga bo imelo njegovo potovanje na dva glavna mehiška problema — na verski spor z rimsko-katoliško cerkvijo in na dogovor med mehiško vlado in međunarodnim komitetom bankirjev v New Yorku glede mehiškega zmanjega dolga.

Objavljeni namen potovanja, ki bo obdržalo poslanika in njegovo družino v Združenih državah en mesec, je podati državnemu tajniku Kellogg osebno poročilo, prisostovati graduiranju njegove hčerke Anne Smith College in preživeti ostali čas v North Haven, Me.

Poslanik ni nikdar oficijelno priznal ter tudi ne more priznati nobenega svojega deleža pri napadu, da se pravna verska kontroverzo. Na privatnem način v zaupni lastnosti pa se je mogoče sprejeti njegovo dobro službo z obema stranmi in vsed tega predstavljati mogoče velik upliv proti uravnavi celega problema. Ljudje, ki so v temen stiku s poslanstvom, pravijo, da bo uravna verska spora eden največjih triumfov Morrowa, čeprav ne bo nikdar mogel sprejeti zase javnega kredita za to.

Osem takozvanih suhih držav, Kentucky, Florida, Virginia, West Virginia, Alabama, Mississippi, Georgia in Texas je odgovornih za več ubitih oseb v zvezi z izvedenim zvezne prohibicijske postave kot vseh ostalih štirideset držav skupaj.

Premogarji v Ohiju zahtevajo odstranitev Lewisa.

BELAIRE, O., 23. maja. — V izvednosti 300 delegatov, ki zastopajo 40 krajevnih unij, se je pričela včeraj posebna konvencaja članov petega poddistricta United Mine Workers pod avspicijo Save the Union komiteja. Predsedoval je Robert Matušek, predsednik krajevne unije št. 1840, Bellaire, ene največjih suspendiranih krajevnih unij. Velik prapor je nosil parolo: — Lewis mora iti!

WAHINGTON, D. C., 23. maja. — Komitej za tiskanje novcev je zavrnil neki predlog newyorskega župana Cohen, naj se pojde svetinjo znanemu židovskemu podjetniku Charlesu Levinu, ki je poletel s Chamberlinom v Nemčijo.

Nikake svetinje za Levina.

DAKDJA?

— Do februarja tekočega leta, ko so me arzirali.

Skozi vrste poslušalstva je šlo mrmarjanje, ki je zvenelo kot obsojba.

ZAROTNIKI PRZNALI KRIVDO

V procesu proti zarotnikom so obtoženi baje priznali zaroto za oviranje produkcije premoga. — Državni pravnik Krilenko je prisilil inžinirja k priznanju.

MOSKVA, Rusija, 23. maja. — Brillanten nastop v velikanski drami, imenovani "Sahta proces", v katerem se dolži 52 tehničnih uslužbencev dionskega prenogovskega bazina, da so sabotirali sovjetsko industrijo, je vprizoril včeraj državni pravnik Nikolaj Krilenko.

GROZOTE STRUPENIH PLINOV

Nesreča v Hamburgu s fazogenom, nevarnim vojnim plinom, kaže, da ni nobeno mesto varno. Več nadaljnih žrtev bo najbrž dodanih sedanjam enajstim mrtvim.

BERLIN, Nemčija, 23. maja. — Pretresen od izkušenj Hamburga v nedeljo ponovni vsled invazije smrtonosnega fazgena, so dajali nemški listi izraza svojemu zaen-denju, od koder je prišel strupeni plin in zakaj so dovolili hranjenje tega plina v notranjosti gosto oblijednega okraja.

Eden teh listov daje izraza upanja, da ni teh enajst žrtev katastrofe umrlo zmanj. Naslikal je grozote bodočega vojevanja ter dostavil, da mora biti jasno vsem izvedenecu, da bo mogoče učiniti v bodočih kemičnih vojnah neutrijeno mesta v droben ene same sekunde.

Socijalistični list Vorwärts je spomnil na pošiljatve fazgena iz Stolzenbergovih kemičnih naprav v Hamburgu, kjer se sedaj pripetila nesreča, v sovjetsko Rusijo. Filip Scheidemann kot član državnega zborja v onem času, je izjavil, da je bil ta plin namenjen v vojne svrhe.

List je rekel nadalje, da je imel Stolzenberg svoje prste vnes pri ustanovitvi naprave za strupene pline v Samari.

Pri opisu drugih plinskih nesreč je rekел list, da je uzel leta 1924 fazgen plin na nekem ruskem parniku na poti v Leningrad in ubil celo posadko. Pozneje se je parnik potikal brez cilja po Baltiku ter ga je bilo treba potopiti z največjo previdnostjo.

Vprašanje izvora nevarnega plina vznemirja nemško časopisje in prebivalstvo. Vsi hočejo vedeti, da je bil uhajajoči fazgen preostanek vojne zaloge ali če ga je lastovljeno na nepostaven način.

Ceprav je bila včeraj končana nevarnost od plina, je obstajal vendar strah, da se bo dodalo nadaljnje žrtve k enajstim mrtvim in sicer iz vrste, več kot sto nesrečenjev, ki se nahajajo sedaj v bolničah. Izdana so bila tudi svarila, da bo mogoče potekel cel teden, preden bodo postali učinki plina očvidni pri onih, ki so ga mogoče vidi.

Dostop posilcev je prosilo včeraj za vstop v bolnice, a številni med njimi so trpeli le na avtosugestiji, izvirajoči iz strahu.

Prebivalstvo je bilo v splošnem strašno ogroženo nad dejstvom, da se je dovoljevalo skozi leta takoj plinsko napravo v obljudenem pristaniškem okraju mesta.

Policej je zaplenila vse živila, izsvučljiva da so bila zastrupljena s fazogenom ter nadaljevala s preiskavo katastrofe. Dosedaj je postal jasno, da je uhajal plin iz nekega tanka ki je postal pozoren, kjer redni preizkusi izvedencev, določen za take posode.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugasila, posebno če, ako boste vpoštevali našo nezadovoljstvo ter točno postrežbo.

Dinarji

KRATKA DNEVNA ZGODBA

I. E. GONČAROV:

SLUGA BUDI OBLOMOVA

Zahar je ob petih oprežno, brez hrupa odprl vrata na hodnik in je po prstih pritapljal v svojo sobo. Približal se je durim gospodarjevem kabinetu in je najprej nastavil nanje uho, potlej pa je pokukal skozi ključavnico. V kabinetu se je razlegalo enakomerno smrečanje.

"Spi," je dahnil Zahar, "a moram ga zbuditi; pol šestih bo že kmalu." Odkašnil se je in odpri duri.

"Ilja Iljič! Hej, Ilja Iljič!" je poklical in pristopil k zglavju. Smrečanje je šlo naprej.

"Bož moj," je rekel Zahar, "ta pa spi, kakor da je ves dan prenašal vreče! Ilja Iljič!"

Zahar je potegnil Oblomova za rokav.

"Vstanite! Pet je že proč!"

Ilja Iljič je nekaj zamrimal, zbudil se pa ni.

"Vstanite vendar, za Boga, Ilja Iljič! Ali vas ni nč sram?" je kričal Zahar in vlekel gospodarja za rokav.

Oblomov ni dal glasu od sebe.

"Ilja Iljič!" Je vztrajno nadljeval sluga z močnejšim glasom.

Oblomov je obrnil glavo malce v stran in je poskilil na slugo s polodprtima očesom, ki se ni moglo razlepiti.

"Kod je tu? Kaj hoče?" je hrope mrmral Oblomov.

"Gospod, vstanite vendar!"

"Poberi se odtod!" je zagordnil Oblomov, obrnivši se na drugo stran. Namesto smrečanja se je jelo razlegati skozi nos tenko pisanje. Zahar ni odnehmen; pugabil je gospodarja za spalno obliko.

"Kaj hoče?" se je Oblomov jezno zadrl nad njim in odprl oči, kakor bi bil pripravljen na strašno sojbo.

HARMONIKE

Te so prve na potu napredka, prve za aeroplano. Zato bo najbolje za Vas in za mene,

da se name obrnite če mislite kupiti harmoniko.

Cene kromatičnim ali s Piano tipkami so od \$180. do \$600.—

Jaz kupujem in prodajam tudi rabljene namreč take, ki so še kot nove.

ANTON SIMCICH

13708 Kelso Avenue
CLEVELAND, O.
Tel. Addy 9129R

POTRATNEŽ je človek, ki je preživel svoje boljše dni.

VLAGATELJ je pa mož, ki lahko pričakuje lepše bodočnosti.

VLAGAJTE pri nas in pustite pripisati Vašemu računu obresti po 4%.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

PRAV VSAKDO — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —
MALI OGLASI v "Glas Naroda"

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
Ely, Minnesota

Jugoslavia irredenta.

"Ukazali ste mi, naj vas zbudim!"

"Že dobro. Izvršil si ukaz, zdaj pa zbogom. Izgini!"

"Ne grem," je dejal Zahar in prijet gospodarja za roko.

"Pravim ti, da mu pusti pri miru!" je krotkeje eiknil Ilja Iljič in zaril glavo v blazino ter je jel zopet smrečati.

"Iija Iljič, saj ste se vendar že naspali!" je nadaljeval Zahar; od sreca bi vam privožil še počitka, toda saj veste, da ne smem."

Zacel je iznova tresti gospodarja.

"Prosim te, pojdi vendar iz soče," je prigovarjal slugi Oblomov, mislec, da ga bo z milejšim glasom merda preprosil, da edide.

"Da, zdaj hočeš miru — pozneje se pa boste jezili, da vas nisem vrgel s postelje!"

"Oh, ti moj Bog! Kakšen si vendar! Dovolj mi vsa, da še minutico zadremljem; tako dobro mi de!"

Ilja Iljič je nenadoma pretrgal stavek; spaneč ga je obšel iznova.

"Eh, ti pa znaš razpadati?" je besedoval Zahar, uverjen, da ga Oblomov ne čuje. Spiš, kakor klada. Čemu si sploh prišel na svet? Vstanji že! Zdaj ti ukazujem jaz!" je zavril sluga.

"Kaj... Kaj — ti se drzneš?" je predramil Oblomov in grozec dvignil glavo.

"Zakaj pa ne vstanete?" je začikal Zahar kot pticeva.

"Kaj si rekel poprej — a? Kako se drzneš tako — a?"

"Kako tako?"

"Tako surovo vpti name?"

"Gospod, to se je vam le zdejlo! Bog mi je priča, da ste sanjali!"

"Tak misliš, da sem res spal? Ali ne veš, da čujem vse, tudi kadar spim?"

Spet ga je prevzel spaneč.

"Nu," je začel Zahar iznova, ti bučati! Ležiš kakor klada, da te ni lepo gledati! Uh, ljudje božji....

It dalje:

"Pokonec, pokonec, Ilja Iljič! Poglejte, kaj se godi okoli vas..."

Oblomov je dvignil glavo in jo zopet sputril na blazino z globokim vdihom.

"Daj mi nu mir," je dejal važno; "velel sem ti le, da me zbudim — to si storil in sedaj z Bogom! Razumeš? Vstal bom, kadar ho meni dragol!"

Zahar si pa to pot ni dal nješesar dopovedati. Spet je jel vpti na vse glas:

"Na noge! Na noge!" Popadel je gospodarja za spalno obliko in ga vlekel z ležišča. To je Oblomo-

Kako se potuje v starj kraj in nazaj v Ameriko.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščen v tem letu 670 priscijencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državnike, ki žele dobiti nem starši in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa samozdobjit sem zene in otroke do 18. leta brez da bi bili štetni v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvzmete heki koraki, pliske nam.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
NEW YORK

VLAGATELJ je pa mož, ki lahko pričakuje lepše bodočnosti.

VLAGAJTE pri nas in pustite pripisati Vašemu računu obresti po 4%.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

V gorjekem zdravstvenem svetu

"Čaruga" zahteva od Brešana 12 tisoč lir, ki naj jih položi na določenem mestu v Knuežki grapi.

Grozi mu s plini in še drugimi morilnimi sredstvi. Pravi tudi, da ga Brešin dobro pozna in da je bil že večkrat v njegovih družbi.

Orožniki isčejo "Naslednika Čaruge", pa doslej brezuspešno.

V šolskem poslopju na Katinari

pri Trstu je izbruhnil 3. maja požar, ki je razsajal zlasti po prostoru prvega razreda. To je tretji požar v kratkem času. Gorelo je v rikreatoriju "Lege" in potem v šolskem poslopu na Prosek, sedaj na Katinari.

"Popolo" pravi, da začijo slovenski zločinci! Baš v prvem razredu na Katinari dosega laška učiteljica sijajne uspehe in njeni učenci hočejo govoriti italijansko tudi doma. Slovenski listi pa so naglašali nekulturnost italijanske sole, katera torej zaslubi da zgori... Domače prebivalstvo označuje "Popolo" za lojalno, je pokorno zakonom in je vzljubilo novo življenje. "Ali tega ne trpijo neki raztreseni ostanki stare zastreljenosti", za katere pa so pripravljeno sredstva, tudi konfina.

Najugodnejša prilika za vsakega, ki namerava obiskati starj kraj. Potnike bo spremljal naš uradnik prav v Jugoslavijo. Nikakega presedanja na železnici. Vlak vozi iz Pariza naravnost v Ljubljano in Zagreb.

Za natančnejša pojasnila se obrnite na:

V STARJ KRAJ

III. SKUPNO POTOVANJE V DOMOVINO

z velikim parnikom

"Paris"

DNE 1. JUNIJA 1928 (Zvečer)

Kabine prostorne in zračne. — Hrana izvrstna.

Najugodnejša prilika za vsakega, ki namerava obiskati starj kraj. Potnike bo spremljal naš uradnik prav v Jugoslavijo. Nikakega presedanja na železnici. Vlak vozi iz Pariza naravnost v Ljubljano in Zagreb.

Za natančnejša pojasnila se obrnite na:

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

imamo še nekaj v zalogi. Pratika Blaznikova Pratika je našim rojstnem 25 centov. Koledar pa 50 kom kako priljubljena. Še v stancov. Koledar ima letos izredno rem krajtu so ji bili vajeni in je zanimivo vsebino: razprave, potudi tukaj ne morejo pogrešati. yest, slike, žala, zanimivosti itd. Naročite takoj.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt St, New York City.

Pratik in Koledarjev

imamo še nekaj v zalogi. Pratika Blaznikova Pratika je našim rojstnem 25 centov. Koledar pa 50 kom kako priljubljena. Še v stancov. Koledar ima letos izredno rem krajtu so ji bili vajeni in je zanimivo vsebino: razprave, potudi tukaj ne morejo pogrešati. yest, slike, žala, zanimivosti itd. Naročite takoj.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt St, New York City.

NOVE SLOVENSKE PLOŠČE

COLUMBIA

NOVE PLOŠČE

10 inches po 75c.

25077F Dolenjska polka
Stajerski Landler

Vopjaska Godba "Krug"

25078F Dunaj ostane Dunaj, Koračica
Neverna Ančka, Valček —

Vojnaška Godba "Krug"

25079F Danici, Narodna pesem
Domače pesmi, Narodne

J. Lausche in M. Udovich, Duet

25076F En let in pol
Ljubca moja — J. Lausche in M. Udovich, duet

25075F V slovo
Slovenske pesmi

J. Lausche in M. Udovich, duet

25074F Sokolska koračica
Kde je moja ljubica, Valček —

Hoyer Trio

12020F V finskih dolinah, Sotila
Na krovu ladije, Valček

Jahrov Novitetni Kvintet

12069F Lastovki valček
Usmili se me, Valček

Ruski Novitetni Orkester

12072F Spomladni Valček
Sladke vijolčice, Valček

Ruski Novitetni Orkester

25071F Šebeška koračica
Regiment po cesti gre (s petjem)

Hoyer Trio

25043F Polka Škaparjev
Ti si moja, Valček

Hoyer Trio

23065F Samo se enkrat, Valček
Ven pa not, Polka

Hoyer Trio

25059F Jaka na St. Clairu, Polka
Clevelandski valček

Hoyer Trio

25072F Štajerska
Moj prijatelj, Polka

Moški Kvartet "Jadran"

25073F Zakaj svetlobe
Zvezlicar se rodil

Moški Kvartet "Jadran"

</

Druga žena.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

38

(Nadaljevanje.)

Visokost je bila očvidno zelo srečnega razpoloženja, — ni več dela, da bi se ob tem pogledu stisnila v rezidencijo marsikatera pest, — a kdo naj bi jo to povedel! Pa tudi, kaj se je brigala ona za mnenje med narodom, kadar je šlo za to, da se poveliča njeni cerkevi? Vladajoča panoga vojodske hiše ni bila katoliška, — kajti dedni primej njegov brat sta bila vzgojena v protestantski veri; a stranska črta, iz katere je izvirala vojvodinja je ostala v narodu edino zveličave cerkev. Večinoma protestantsko prebivalstvo dežele ni bilo vsled tega nikdar posebno navdušeno, ko je vladajoči dvignil na prestol poleg sebe najbolj bogatog med vsemi daljnimi sorodniki. Takrat ni trajalo zelo dolgo, ko je postal kaplan stranske črte dvorni pridigar in če bi ne bila posegla vmes smrt z neizprosno roko, bi bila postala izpremembra v veri na prestolu nezgodljiva, — kot se je splošno govorilo.

Vojvoda je namreč blazno ljubil svojo ženo ter se je slepo podredil njenemu vplivu v vseh zadevah... Kot posebljena sreča in nesreča sta sedela skupaj pri odhodu s Šenverto, — mična, veselo smehljača se vojvodinja in črni duhovnik s čudnobledim obrazom, ki je imel za vso naklonjenost in milost, s katero se ga je danes obispavalo, le teman smehljač.

S poklonom proti vojvodini se je Liana obenem tudi poslovila ed Majnavu ter ga prosila, če se sme za celi dan umakniti v svoje sobe, kar ji je on s konji navzdol brez nadaljnega obotavljanja dovolil... Sedaj je bila sama, — dvorni maršal je poklical Leona, da ne bo tako sam na večer, če bi ostal Majnau v mestu, — popolnoma sama, prepričena sami sebi, v svoji modri sobi. Vrgla je preko sebe belo, spalno suknjo ter si dala razplesti bujne lase od komornice, ker jo je mučil glavobol. — Tako ji je vedno prineslo olajšanja.

Kljub glavobolu in z obvezano, razboljeno roko, si je dala vendar primesti malo mizico pred zofo, da piše Ulrike. Sredi izliva pa je bila prisiljena odložiti pero ter leč s stisnjennimi zobmi na zofo.

Tam je ležala, z levico pod glavo, več ur nepremično. Tako tiha in mirna kot je izgledala na zunaj, toliko bolj razburjeno so delovali njeni možgani. Morala je misliti sedaj na "eterično, iz čipk stkanu dušo", ki je metal krog sebe nože in škarje. Ta, po jasminu duhoteča Valerija je bila ljubljanka dvora in budobni, stari mož je govoril o njej le z obožjujočo sanjarjo. Majnau — o ni nikdar ljubil te ženske, — pa je mislil nanjo le s perečim sarkazmom, kajti to je bila pač te konvenicionalna zveza in poleg tega že ponesrečena. On, ki je drugače brezboljirno vrgel s sebe vsako nadležno vez, je ustrial takuj.

Kakšno nasprotje v tem človeku, ki se ni drugače brigal za mnenje sveta, a se skrbno izognil vsaki stvari, s katero bi se osmešil pred svojimi stanovskimi tovarisi!!

Ne bo več dolgo trajalo — in ona bo zopet doma, — seveda brez Leona. Pri tej misli je globlje pritisnil svoji obraz v blazino. Neposredno je ljubila otroka in že sedaj je globala na nje bolest ločitve. Tudi njemu pa ni mogla več doprinesti žrte, da ostane, sedaj, ko je dobila vpogled v preteklost dvornega maršala in ko bi morala vso uro gledati naprej učinkovanje njegovih grehov, ne da bi mogla poseči vmes ali le govoriti...

Stresel jo je mrz in bala se je celo zraka, katerega je morala vdihavati v novzročnosti moža z morilnima rökama.

Sredi teh misli je zadonel na njeni uho neki šum. Bilo je, kot da mora stati tam pri vratih "rmeni, posušeni okostnjak" v fraku, z uesramnim smehljajem na obrazu in s sključenimi kremlji, ujede, Zlahanim krikom je skočila pokoncu.

— Jaz sem, Julijana, — je rekel Majnau, ki je stopil izza more zaves.

Jaz sem... kot da bi ne bilo to še bolj plašljivo zanjo! — Izza trenutka, ko je prišel po njo, da jo odvede k poroki, ni nikdar več stopil v njeni sobo.

Skočila je pokonec ter prijela za motovz, da pozvoni.

— Zakaj? — jo je vprašal ter prijel za roko.

Močno je zardela ter potisnil svoje lase nazaj v tilnik. Skušala jih je skriti na ta način, da je stopila tik k zidu.

— Jaz potrebujem Hanu za trenutek, — je rekla na kratko in jezno.

Ono se je nasmehnil.

— Ti pozabljaš, da se prikazuje današnji ženski svet v tej lastni načini celo v javnosti, — in zakaj potem take formalnosti? Ali nimam neoporečne pravice, da stopim tukaj noter brez priglasitve ter obišem svojo ženo kadar hačem?

Pogladil je počasi bujne lase, ki so se kljub vsemu prizadevali v mladosti žene, vsipalo preko ramen in rok, kot tunika iz zlate tkanine.

— Kakšna krasota! — je rekel.

— Nekoliko obledelo šatiranje drahemberške družinske barve, — je odvrnila s trpkim usmievom, dočim je posegla njena levica s hladnim izrazom navzdol, da zavrne njegovo roko.

Stal je za trenutek kot omamljiv in njegova lica so se nekoliko pordečila. Na tonu in izrazu je moral spoznati, da ponavlja le ona njegove lastne brezobjektne izraze. Razmišljal je o tem, kje neki jih je moral slišati.

— Privedel sem zdravnika s seboj, Julijana, — je rekel nato po kratkem molku ter sedel pri tem preko očividno neprijetnega občutka. — Ali sme priti noter?

— Ne bi hotela, da bi se trudil. V Rudisdorfu nismo bili vajeni, vpraševali zdravnika radi vsake malenkosti, — kajti stanoval je preveč daleč in... prekinila se je. Zakaj zopet priznavati, da je bila preveč revna in da je iz varčevanja postala samozdravna! — Sveža studenčnica je popolnoma opravila svoje delo, — je hitro dočistila.

— Saj bi te tudi ne nadlegoval s preiskavo roke. — kajti v svoje veliko pomirjenje vidim, da ti dovoljuje pisati, — je odvrnil s pogledom na pisalno orodje. — Jaz hočem le, da se prepreči posledice duševnega razburjenja, — kajti videl sem ravno, kako te stresa neke vrste živčna mrzlica.

On je stal torej že dalj časa za zastoron ter jo opazoval... Zajal naenkrat ta skrb, potem ko je pri dogodku samem in pozneje kazal razumljivo hladnost in brezbriznost?

— Zakaj? — je povdariла s polovičnim smehljajem, zročen nanj preko ramen. — Ti pozabljaš, da sem morala iti jaz skozi povsem drugačno živo življenje kot večina mojih stanovskih tovarisišč, — ne smela bi biti sestra Ulrike in brata "Famulusca". Mi v resnici nismo imeli nikdar časa, da bi na aristokratični način upoštevali svoje živce ter jih negotali. Mi smo se lepo utrdili, kot se morajo om, ki po-

čejo v notranjem ostati neodvisni ter videti njih duševne kretnje neovirane... Prosim te, da hitro odpušči zdravnika, — on čaka načaj!

To zadnje besede je izgovorila hitro, a z povdankom, katerega ni mogel napočno razumeti, — da želi namreč na ta način skrajšati njegov "bolniški obisk".

— On načaj zunaj in če tudi, si mirno pusti lahko dovoliti to čakanje, — kajti dobri mož sede zunaj v vrtnem salonu ter pokusa svojo steklenco burgundca, — je odvrnil ter stopil globje v sobo.

— Ah, poglej tukaj, — modra soba! — Odkrito rečeno, moja polna antipatija, a sedaj je postal čudno domača in prikupna! In tukaj stoji naenkrat mizica! — Da, vidis, to je bilo, kar se je meni vedno tako strašno gabilo, to, cele ure trajajoče, sibaritsko valjanje Valrie po teh blazinah!

Vrgel je pogled skozi odprta vrata sosednjega salona.

— In kje slikš, Julijana Jaz ne vidim nikaj priprav. — Meni ne v otroški sobi!

— Ne, jaz sem si opremila stransko sobo poleg moje oblačilne sobe.

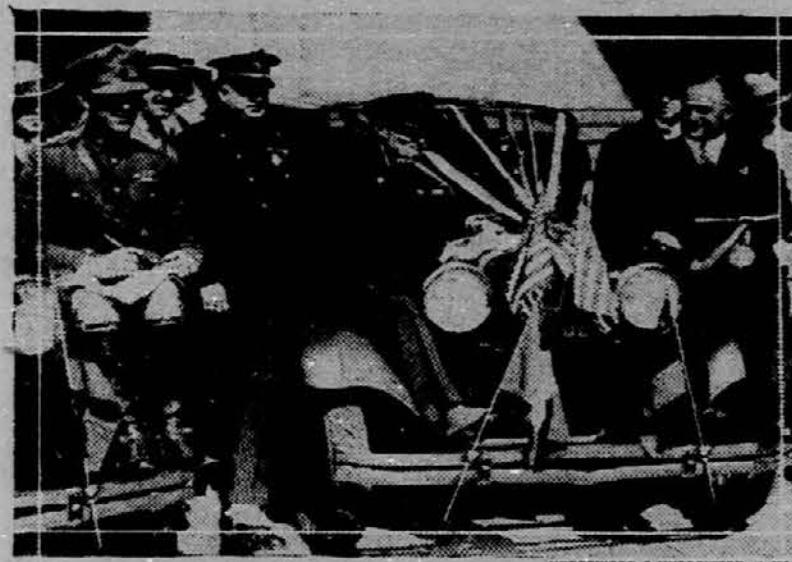
— Oui ozki, majhni kotiček, ki nima, kot se spominjam, niti primerne razsvetljave! Kako si prišla na tako čudno idejo?

Trdno in polno se mu je ozrla v obraz.

— Jaz mislim, da imajo ljudje, ki sprejmejo umetnost v vsej svoji svetosti, nekaj več občutkov v svoji duši — in da so zelo občutljivi v nesumpatični, sovražni okolici...

(Dalje prihodnji)

PRIMERNO SO BILI OBDARJENI

prekooceanski letalec Fitzmaurice, von Huenefeld in Koehl v New Yorku. Neki neznanec jim je podaril tri avtomobile.

ZAKLAD POD CERVENO LIPO?

LIP?

Pred kratkim se je zgglasil na policiji v Varšavi siv starček — veteran iz poljskih osvobodilnih bojev in vnuč majorja Zielinskega, ki je leta 1830 vodil upor v Varšavi. Starček je izpovedal, da je njen ded tedaj zakopal vstaški vojni zaklad, da ne bi prišel Rusom v roke. Nato je predložil tudi načrt načrt o mestu, kjer naj bi bil zaklad skrit. Bilo bi to na mestu, kjer je zrasla poslej košata lipa pred cerkvico v predmestju Wola. Oblast je takoj odredila, da se zaklad izkopije. Lipa so brez usmiljenja posekali, nato smo pa začeli izkopavati štor. Ko stvar ni hotela iti hitro izpod rok, je prišlo vojaštvo s tankom in različnim orodjem. Na tisoče radovnočev je izkopavanju prisostovalo, toda zaklada ni hotelo biti. Vse se zdi, da niso "prav" kopali in je skrat, ki je čuval zaklad, izpremenil zlato v prah in pepel, kakor se z zakladi ponavadi zgodi.

Tunel pod Pireneji.

MADRID, Španska, 22. maja. — Slovesno otvorenje železniškega prometa skozi Canfrane predor, ki spaja Španijo s Francijo, se bo vrnilo zgodaj v mesecu juniju.

Kralj Alfons in predsednik Doumergue se bosta udeležila otvorilnih ceremonij.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Pozor čitatelji.
Opozorite trgovce in obrtnike, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.
Uprava "Glas Naroda".

Pozor, rojaki!

iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj Vam je naročina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročino ali direktno, ali pa pri enem sldečih načinih zastopnikov:

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar.

San Francisco, Jacob Lausin.

COLORADO

Denver, J. Schutte.

Pueblo, Peter Culig, John Germ.

Fr. Janesh, A. Saftic.

Gallia, Louis Costello.

Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich.

ILLINOIS

Aurora, J. Vrbich.

Chicago, Joseph Blish, J. Bevčič.

Mrs. F. Laurich.

Cleve, J. Fabian.

De Pue, Andrew Spillar.

Joliet, A. Anzel, Mary Bambich.

J. Zaletel, John Kren, Joseph Hrovat.

La Salle, J. Spelich.

Maccoutab, Frank Augustin.

North Chicago, Anton Kobal.

Springfield, Matija Barborich.

Summit, J. Horvath.

Waukegan, Frank Petkovsek.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.

Kansas City, Frank Žagar.

Pittsburg, John Repovi.

MARYLAND

Steyer, J. Černe.

Kitzmiller, Fr. Vodenica.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobi.

Detroit, J. Barich, Ant. Janežič.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, A. Panian,

Frank Pucelj.

Ely, Jos. J. Pešel, Fr. Sekula.

Eveleth, Louis Gouze.

Gilbert, Louis Vessel.

Hibbing, John Povle.

Virginia, Frank Hrvatich.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom.

Wanless, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternscha.